

Позиція і пропозиції Екодії до проєкту Закону України 5202-д «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель»

Громадська організація «Центр екологічних ініціатив «Екодія» детально розглянула проєкт Закону України №5202-д «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель».

На глобальному рівні зміна клімату є однією з найактуальніших проблем, що перешкоджає людству забезпечувати агроекологічну і продовольчу безпеку, зменшувати рівень бідності населення та досягати сталого сільського розвитку.

Відповідно до висновків Міжурядової групи експертів з питань зміни клімату (МГЕЗК), за період з 1880 по 2012 роки підвищення глобальної осередненої температури приземного повітря на континентах і океанах склало 1,1°C. За даними Укргідрометцентру, середньорічна температура в Україні за період 1991-2017 років підвищилася на 2,7°C порівняно з середньою температурою за базовий період 1961-1990 років. За прогнозами науковців, загальна вологість ґрунту до 2030 року може зменшитися на 15-20% у порівнянні із нинішньою, а у зоні Степу - на 20-30 %.¹ Водність таких річок як Південний Буг впаде до 45% вже до 2050.²

Також в Україні все частіше спостерігаються аномальні погодні явища - град, шквали, смерчі на територіях, для яких вони були нетиповими та відбувалися раз на 50-100 років. Крім того зростає кількість та сила стихійних лих. Наприклад, паводків, ураганів, штормів, посух, тривалих ливнів, підтоплень, підвищення рівня морів.

Економічні та соціальні ризики пов'язані з вразливістю здоров'я людей, втратою біологічних видів, інфраструктури, необхідністю збільшення витрат на подолання наслідків стихійних лих, зростання витрат на меліорацію, поширення «небажаних» видів рослин, зростання страхових виплат. **Водночас агропромисловий комплекс та системи водопостачання є найвразливішим сектором економіки України внаслідок зміни клімату.**

Посухи в Україні спостерігаються навіть у північних та західних регіонах, які вважаються зонами достатнього вологозабезпечення. Вчені стверджують, що якщо така тенденція триватиме й далі, то Україна може втратити кліматичне різноманіття. Буде одна посушлива кліматична зона, схожа на нинішній степ, а на Півдні країни без зрошування не можна буде вирощувати ніякі сільськогосподарські культури³.

Тому цілком зрозуміла потреба відновлення та розвитку системи зрошення на півдні України, де зміна клімату найвідчутніша через посухи та високі температури.

Прісна вода є базовим ресурсом для природних екосистем та фундаментальним джерелом засобів для забезпечення життєдіяльності людства. Доступ до неї вважається загальним правом людини.

Україна належить до держав з недостатнім забезпеченням водними ресурсами. Україна – одна з найменш забезпечених водою країн Європи за запасами водних ресурсів - 1 тис. куб. м на 1 жителя. За цим показником ми ближче до країн Африки і Центральної Азії, ніж до Європи. Для порівняння у Швеції він становить 19 тис., Франції - 3,4 тис., Великобританії - 2,4 тис. куб. м на жителя. Запаси водних ресурсів також нерівномірно розподілені по території України. Найбільші вони на заході, найменші на півдні та сході. Такі показники, при врахуванні того факту, що коефіцієнт залежності

України за показником “загальні відновлювані водні ресурси (TRWR)” складає 62%⁴, є передумовою загрози національній безпеці держави.

Таким чином, питання використання поверхневих вод у нашій державі повинно розглядатися передусім з точки зору національної безпеки, потреб населення та в контексті глобальних змін клімату. Жодне послаблення контролю за використанням поверхневих вод є неприпустимим.

Проаналізувавши Проект Закону України №5202-д “Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель” ми виявили, що він несе чимало ризиків для довкілля та сталого розвитку регіону у цілому. Ми вважаємо за необхідне обов’язково врахувати наступні пункти у законопроекті:

1) Налагодження ефективного моніторингу та контролю за станом і якістю водних і земельних ресурсів. Наразі в Україні недостатньо розвинута мережа моніторингових точок для спостереження за станом і якістю водних ресурсів. Моніторинг здійснюється здебільшого на великих водних об’єктах та повністю упускається моніторинг та контроль стану вод у місцевих водоймах та джерелах питної води. Відповідно до зібраних Екодією даних під час Експедиції “У пошуках чистої води”, було зафіксовано забруднення води хімічними речовинами джерелом яких серед інших є і сільське господарство⁵. Ризики забруднення водних, земельних ресурсів виникають у випадку неконтрольованого внесення агрохімікатів, недотримання сівозмін, ведення діяльності поблизу водних об’єктів, а також розорювання схилів.

2) Налагодження постійного обліку та звітності про використану воду суб’єктами господарювання та організаціями водокористувачів. Недостатній рівень звітності та обліку аграрними підприємствами про кількість забраної води, а також кількості та якості скинутої води. Відповідним законопроектом варто затвердити прозорість у звітності про об’єми споживання та скиду всіма членами організацій водокористувачів та організаціями водокористувачів без виключень⁶.

3) Обмежені водні ресурси для зрошення. Необхідно врахувати ризик недостатності водних ресурсів на півдні України через прогресуючу зміну клімату для проведення зрошення у найближчі роки⁷.

4) Впровадження організаціями водокористувачів найновіших доступних технологій у сфері зрошення. Ми маємо бути впевнені, що члени об’єднань водокористувачів використовують найновіші доступні технології для здійснення меліоративних заходів задля ощадливого використання води, електроенергії під час надання своїх послуг.

5) Проходження обов’язкової процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД). Всі без виключень проекти з будівництва (реконструкції) меліоративних систем мають підпадати під оцінку впливу на довкілля. Крім того, ОВД мають проходити і проекти зрошення, а не лише будівництва або реконструкції елементів меліоративних систем, адже щороку потреби у зрошенні, як і наявність природних ресурсів поверхневих вод можуть бути різними. Так, очевидним є ризик, що у найбільш посушливі роки (як, для прикладу - 2020), потреби у зрошенні будуть зростати одночасно із зменшенням природних ресурсів поверхневих вод, і збільшення потреби у зрошенні означатиме збільшення масштабів виснаження природних ресурсів.

6) Інформація щодо обсягів забору, використання води та скидів зворотних (стічних) вод повинна бути доступна для громадськості. У межах діяльності підприємства повинен бути налагоджений ефективний громадський контроль, адже дана діяльність може мати негативний вплив на навколишнє природне середовище та опосередкований вплив на здоров'я людей.

7) Контроль за доступом до води для усіх водокористувачів. Застерігаємо від можливих зловживань зі сторони вже існуючих сильних гравців на аграрному ринку, які вже мають більше ресурсів для розвитку систем зрошення на півдні України. Закликаємо забезпечити доступ малих та середніх агровиробників до води.

8) Захист природних екосистем від деградації внаслідок зрошення. Однією з найбільш значимих для довкілля складових зрошення є вилучення водних ресурсів з природних джерел, адже всі джерела для зрошення є природними. Виснаження їх може призводити до деградації природних оселищ та біорізноманіття у цілому, втрати природної цінності територій природно-заповідного фонду, місць поширення видів флори і фауни, що охороняються. Всі ці фактори мають враховуватись при плануванні обсягів зрошення за показниками водності кожного поточного року. Детальніше з пропозиціями до даного законопроекту можете ознайомитися у Додатку 1.

Додаток 1: Пропозиції до проекту Закону №5202-д «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» від ГО «Екодія» на 19 аркушах.

Пропозиції до проекту Закону України №5202-д «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» від ГО «Екодія»

Поточна редакція	Нова редакція	Обґрунтування
Проект Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель»		
<p>Стаття 2. Мета створення організації</p> <p>1. Організація створюється для ефективного проведення гідротехнічної меліорації на земельних ділянках сільськогосподарського призначення, що входять в територію обслуговування організації.</p> <p>Відсутнє</p>	<p>Стаття 2. Мета створення організації</p> <p>1. Організація створюється для ефективного проведення гідротехнічної меліорації на земельних ділянках сільськогосподарського призначення, що входять в територію обслуговування організації.</p> <p>1-1. Організація створюється з метою ефективного та раціонального використання водних ресурсів у процесі своєї операційної діяльності. Організація зобов'язана використовувати найкращі доступні технології у сфері меліорації земель та використання води задля мінімізації негативного впливу своєї діяльності на навколишнє природне середовище та інших водокористувачів.</p> <p>2. Організація не має права здійснювати виробництво продукції, надавати послуги та виконувати роботи, які не пов'язані із забезпеченням гідротехнічної меліорації.</p>	<p>Пропонуємо у межах мети створення організації включити екологічну складову. Адже питання зрошення і забезпечення водою водокористувачів безпосередньо впливає на забезпеченість водою щонайменше 4 регіонів України (близько 20% території). Відповідно до Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року одним із напрямів і завдань Стратегії є екологічна безпека сільськогосподарського виробництва. Відповідно до положень Стратегії також зазначено, що “пріоритетність здійснення заходів з відновлення та розвитку зрошення та дренажу визначається з урахування кліматичних, соціальних, ... екологічних факторів”.</p>

<p>2. Організація не має права здійснювати виробництво продукції, надавати послуги та виконувати роботи, які не пов'язані із забезпеченням гідротехнічної меліорації.</p>		
<p>Стаття 3. Принципи створення та діяльності організації</p> <p>1. Організації створюються і діють на принципах:</p> <p>1) добровільності членства в організації для водокористувачів;</p> <p>2) відкритості членства в організації для власників, які самостійно користуються включеною до території обслуговування організації земельною ділянкою, та користувачів переданих у користування земельних ділянок, які включені до території обслуговування організації;</p> <p>3) самоврядності;</p> <p>4) прозорості та доступності інформації щодо діяльності організації;</p> <p>5) забезпечення дотримання прав і законних інтересів власників та користувачів земельних ділянок.</p>	<p>Стаття 3. Принципи створення та діяльності організації</p> <p>1. Організації створюються і діють на принципах:</p> <p>1) добровільності членства в організації для водокористувачів;</p> <p>2) відкритості членства в організації для власників, які самостійно користуються включеною до території обслуговування організації земельною ділянкою, та користувачів переданих у користування земельних ділянок, які включені до території обслуговування організації;</p> <p>3) самоврядності;</p> <p>4) прозорості та доступності інформації щодо діяльності організації;</p> <p>5) забезпечення дотримання прав і законних інтересів власників та користувачів земельних ділянок.</p> <p>б) забезпечення дотримання вимог екологічної безпеки у використанні земельних, водних ресурсів.</p>	<p>Пропонуємо серед принципів створення та діяльності організації передбачити принцип “забезпечення дотримання вимог екологічної безпеки у використанні земельних, водних ресурсів”.</p> <p>Необхідність даного принципу полягає у тому, що задля довгострокової перспективи розвитку меліоративних систем і сільського господарства, важливою складовою є дотримання вимог природоохоронного законодавства, а також екологічної безпеки у процесі використання земельних і водних ресурсів”</p>

Відсутнє		
<p>Стаття 5. Створення організації ч. 2 ст. 3</p> <p>У разі відсутності інформації про земельні ділянки, гідротехнічну меліорацію яких можливо відновити у разі капітального ремонту наявної насосної станції (іншої гідротехнічної споруди) або будівництва нової, засновники самостійно визначають земельні ділянки, які включаються до території обслуговування організації.</p> <p>Відсутнє</p>	<p>Стаття 5. Створення організації ч.2 ст.3</p> <p>У разі відсутності інформації про земельні ділянки, гідротехнічну меліорацію яких можливо відновити у разі капітального ремонту наявної насосної станції (іншої гідротехнічної споруди) або будівництва нової, засновники самостійно визначають земельні ділянки, які включаються до території обслуговування організації.</p> <p>У процесі створення організації засновники повинні планувати свою діяльність у межах водогосподарських балансів відповідної водогосподарської ділянки, де планується забір, доставка або водовідведення води відповідно до положень Водного кодексу України.</p>	<p>Відповідно до Водного кодексу України водогосподарський баланс визначається як «співвідношення між наявними для використання водними ресурсами на певній території і потребами в них у межах певного регіону за певний проміжок часу». Відповідно на будь-якій ділянці, де планується забір, доставка води водокористувачам або її відведення, організація повинна розраховувати яка кількість води є доступною, яка частина води повинна покривати потреби регіону. Даний водогосподарський баланс необхідний для запобігання виснаження водних ресурсів, які також можуть використовуватися для питного водопостачання.</p>
<p>Стаття 5. Створення організації</p> <p>...</p> <p>Відсутнє</p>	<p>Стаття 5. Створення організації</p> <p>...</p> <p>4-1. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, установи, організації, що належать до сфери його управління, організації водокористувачів зобов'язані надавати доступ до публічної інформації зацікавленим особам стосовно обсягів використаної води водокористувачами, наявності дозволів на спеціальне водокористування, проведення моніторингу зрошуваних/осушуваних земель, моніторингу водних ресурсів на предмет виснаження та</p>	<p>Пропонуємо додати частину ч-1, яка забезпечує доступ громадян до публічної інформації.</p> <p>Питання зрошення є важливим аспектом для досягнення розвитку сільського господарства. Водночас питання доступу до питної води і забезпечення регіонів водою є критичним питанням на сьогоднішній день, що пов'язано з забрудненням вод, кліматичними змінами тощо.</p>

	забруднення та щодо іншої екологічної інформації відповідно до ЗУ «Про доступ до публічної інформації», ЗУ «Про інформацію», ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища».	Інформація щодо обсягів використаної води водокористувачами/ організаціями є важливою для забезпечення права на доступ до екологічної інформації, забезпечення права громадян на здорове і безпечне для життя довкілля.
Стаття 6. Зміна території обслуговування організації ... 2. У разі наявності надлишку потужності насосної станції та пропускної здатності меліоративної мережі організації, які не задіяні в меліорації території обслуговування та можуть забезпечити гідротехнічну меліорацію суміжної з територією обслуговування організації земельної ділянки, загальні збори організації за зверненням власника (користувача) суміжної земельної ділянки зобов'язані включити відповідну земельну ділянку до території обслуговування організації.	Стаття 6. Зміна території обслуговування організації ... 2. У разі наявності надлишку потужності насосної станції та пропускної здатності меліоративної мережі організації, які не задіяні в меліорації території обслуговування та можуть забезпечити гідротехнічну меліорацію суміжної з територією обслуговування організації земельної ділянки, загальні збори організації за зверненням власника (користувача) суміжної земельної ділянки зобов'язані включити відповідну земельну ділянку до території обслуговування організації. Включення суміжної земельної ділянки можливе у випадку наявності достатньої кількості водних ресурсів, визначеного у межах водогосподарського балансу водогосподарської ділянки. У випадку нестачі водних ресурсів у межах водогосподарського балансу, організація повинна розробити план підвищення ефективності використання водних ресурсів між усіма членами організації.	Пропонуємо додати абз. 2 частини другої статті 6. У разі надлишку потужності насосної станції потрібно додатково розглядати надлишок води у межах водогосподарських балансів. Даний аспект потрібно розглядати з метою раціонального використання водних ресурсів, а також запобігання негативному впливу господарської діяльності на водні об'єкти.
Відсутнє		
... У разі відсутності надлишку потужності насосної станції та/або	... У разі відсутності надлишку потужності насосної станції та/або пропускної здатності меліоративної мережі	Пропонуємо додати абзац з таким формулюванням «У випадку збільшення потужності насосної

<p>пропускної здатності меліоративної мережі організації суміжна з територією обслуговування організації земельна ділянка може бути включена до території обслуговування за зверненням її власника за умови взяття власником (користувачем) земельної ділянки зобов'язання із фінансування збільшення потужності насосної станції та/або заміни трубопроводу та технічної можливості таких робіт.</p>	<p>організації суміжна з територією обслуговування організації земельна ділянка може бути включена до території обслуговування за зверненням її власника за умови взяття власником (користувачем) земельної ділянки зобов'язання із фінансування збільшення потужності насосної станції та/або заміни трубопроводу та технічної можливості таких робіт.</p> <p>У випадку збільшення потужності насосної станції та/або заміни трубопроводу та технічної можливості таких робіт, організація повинна дотримуватися співвідношення, яке встановлене у водогосподарських балансах водогосподарської ділянки.</p>	<p><i>станції та/або заміни трубопроводу та технічної можливості таких робіт, організація повинна дотримуватися співвідношення, яке встановлене у водогосподарських балансах водогосподарської ділянки».</i></p> <p>Дане положення пов'язано з тим, що обсяг забору та доставки води повинні відповідати водогосподарському балансу, який визначається у межах певного регіону. У випадку збільшення потужності насосної станції або заміни трубопроводу, що свідчить про подальше збільшення кількості використання води, необхідно дотримуватися співвідношення між наявними для використання водними ресурсами і потребами, що зазначені у водогосподарських балансах.</p>
<p>Стаття 8. Набуття членства в організації</p> <p>3. Для вступу в організацію власник (користувач) земельної ділянки подає письмову заяву в довільній формі на ім'я голови правління (голови організації), в якій зазначаються:</p>	<p>Стаття 8. Набуття членства в організації</p> <p>3. Для вступу в організацію власник (користувач) земельної ділянки подає письмову заяву в довільній формі на ім'я голови правління (голови організації), в якій зазначаються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) найменування заявника (прізвище ім'я по-батькові для фізичних осіб); 2) кадастровий номер земельної ділянки (кадастрові номери земельних ділянок), яка входить в територію обслуговування організації; 	<p>Пропонуємо додати п.5 ч. 3. Ст. 8 «копію дозволу на спеціальне водокористування».</p> <p>Дозвіл на спеціальне водокористування є обов'язковим документом для водокористувачів. Організація не може надавати послуги водокористувачу у випадку відсутності дозволу на спеціальне водокористування. Тому під час</p>

<p>1) найменування заявника (прізвище ім'я по-батькові для фізичних осіб);</p> <p>2) кадастровий номер земельної ділянки (кадастрові номери земельних ділянок), яка входить в територію обслуговування організації;</p> <p>3) відомості про наявні на земельній ділянці об'єкти меліоративної системи або відомості про відсутність таких об'єктів;</p> <p>4) орієнтовний об'єм води, необхідний для зрошення земельної ділянки.</p>	<p>3) відомості про наявні на земельній ділянці об'єкти меліоративної системи або відомості про відсутність таких об'єктів;</p> <p>4) орієнтовний об'єм води, необхідний для зрошення земельної ділянки.</p> <p>5) копію дозволу на спеціальне водокористування.</p>	<p>набуття членства в організації важливим аспектом є наявність дозволу на спеціальне водокористування.</p>
<p>Стаття 9. Основні права та обов'язки членів організації</p> <p>...</p> <p>3. Члени організації зобов'язані:</p> <p>...</p> <p>5) забезпечувати збереження об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що розміщені на ділянках члена.</p> <p>Відсутнє</p>	<p>Стаття 9. Основні права та обов'язки членів організації</p> <p>...</p> <p>3. Члени організації зобов'язані:</p> <p>...</p> <p>6) дотримуватися лімітів забору, використання води передбачених дозволом на спеціальне водокористування, а також обсягів на скид зворотних (стічних вод);</p> <p>7) допускати посадових осіб органів державного екологічного контролю до проведення планових та позапланових перевірок;</p> <p>8) дотримуватися вимог екологічного законодавства при будівництві, реконструкції, розміщенні об'єктів інженерної інфраструктури;</p> <p>9) подавати звіти щодо використання води до уповноваженого органу;</p>	<p>Пропонуємо додати п.6-9, що полягають у дотриманні членами організацій норм природоохоронного законодавства.</p>

<p>Стаття 10. Припинення членства в організації</p> <p>1. Членство в організації припиняється у разі:</p> <p>1) добровільного виходу на підставі поданої заяви;</p> <p>2) смерті члена організації - фізичної особи, визнання її померлою або безвісно відсутньою;</p> <p>3) ліквідації члена організації - юридичної особи;</p> <p>4) припинення права власності члена організації на всі включені до території обслуговування організації земельні ділянки, які не передані в користування, та/або передачі членом організації, у власності якого на день набуття членства в організації перебувала земельна ділянка (ділянки), включена до території обслуговування організації, всіх відповідних ділянок у користування;</p> <p>5) припинення права користування всіма включеними до території обслуговування організації земельними ділянками, що передані члену в користування.</p>	<p>Стаття 10. Припинення членства в організації</p> <p>1. Членство в організації припиняється у разі:</p> <p>...</p> <p>5) припинення права користування всіма включеними до території обслуговування організації земельними ділянками, що передані члену в користування.</p> <p>б) порушення норм водного, земельного законодавства, що призвело або могло призвести до забруднення, виснаження вод, перебою постачання води іншим членам організації, а також прилягаючим населеним пунктам.</p>	<p>Пропонуємо до ч. 1 ст. 10 додати пункт 6 «грубого порушення норм водного, земельного законодавства, що призвело або могло призвести до забруднення, виснаження вод, перебою постачання води іншим членам організації, а також прилягаючим населеним пунктам»</p>
--	--	---

Відсутнє		
<p>5. Під час перевірки (позачергової перевірки) фінансово-господарської діяльності організації члени ревізійної комісії (ревізор), а також особи, зазначені в частині четвертій цієї статті, мають право безумовного доступу до всіх документів організації. На їх вимогу члени правління (голова організації), виконавчий директор (за наявності) зобов'язані надавати необхідні пояснення в усній або письмовій формі.</p> <p>Відсутнє</p>	<p>...</p> <p>5.1 Під час перевірки діяльності організації та її членів ревізійна комісія (ревізор) повинні перевіряти достовірність даних щодо лімітів забору, використання вод відповідно до виданого дозволу на спеціальне водокористування і співвідношення обсягу води, поданою водокористувачем організації. У разі порушення встановлених лімітів забору, використання води, ревізійна комісія (ревізор) готує відповідні звіти для членів правління (голови організації).</p>	<p>Пропонуємо додати ч. 5-1. Організація має право надавати послуги тим водокористувачам, у яких наявний дозвіл на спеціальне водокористування. Відповідно ефективного виконання даної норми, необхідний контроль зі сторони організації, яка надає послуги у заборі, доставці та відведення води. Пропонуємо надати такі повноваження ревізійній комісії (ревізору), зокрема у частині перевірки достовірності даних у дозволу на спеціальне водокористування тощо.</p>
<p>4. Організація для забезпечення її статутної діяльності може прийняти рішення про створення резервного та/або спеціального фонду організації.</p>	<p>4. Організація для забезпечення її статутної діяльності повинна прийняти рішення про створення резервного та/або спеціального фонду організації.</p>	<p>Пропонуємо замінити «може» на «повинна».</p> <p>Організація, а також водокористувачі, які здійснюють діяльність на відповідній території використовують природні ресурси, зокрема водні та земельні. Відповідно доречним є створення резервного фонду на обов'язковій основі і використання даних коштів для здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу їхньої діяльності на навколишнє природне середовище.</p>
<p>5. Резервний фонд створюється для відшкодування</p>	<p>5. Резервний фонд створюється для запобігання і відшкодування шкоди,</p>	<p>Пропонуємо додати до частини 5 такі положення.</p>

<p>шкоди, заподіяної об'єктам меліоративної мережі організації надзвичайними ситуаціями природного або техногенного характеру. Резервний фонд формується за рахунок тарифу на послуги та/або за рахунок інших не заборонених законом надходжень</p>	<p>заподіяної земельним і водним ресурсам, об'єктам меліоративної мережі організації надзвичайними ситуаціями природного або техногенного характеру. Кошти резервного фонду повинні бути першочергово направлені на запобігання негативному впливу меліоративних заходів на навколишнє природне середовище, зокрема водні та земельні ресурси. Резервний фонд формується за рахунок тарифу на послуги та/або за рахунок інших не заборонених законом надходжень</p>	<p>Організація, а також водокористувачі, які здійснюють діяльність на відповідній території використовують природні ресурси, зокрема водні та земельні. Відповідно доречним є створення резервного фонду на обов'язковій основі і використання даних коштів для здійснення заходів щодо запобігання негативному впливу їхньої діяльності на навколишнє природне середовище.</p>
<p>Стаття 20. Послуги організації</p> <p>До пропозиції про укладення договору водокористувач додає відомості про:</p> <p>наявні на земельній ділянці об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем;</p> <p>кадастровий номер земельної ділянки;</p> <p>орієнтовний об'єм води, необхідний для зрошення земельної ділянки.</p>	<p>Стаття 20. Послуги організації</p> <p>...</p> <p>До пропозиції про укладення договору водокористувач додає відомості про:</p> <p>наявні на земельній ділянці об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем;</p> <p>кадастровий номер земельної ділянки;</p> <p>орієнтовний об'єм води, необхідний для зрошення земельної ділянки.</p> <p>копію дозволу на спеціальне водокористування</p>	<p>Пропонуємо додати до ст. 20 «копію дозволу на спеціальне водокористування».</p> <p>При укладенні договору важливим є питання наявності дійсного дозволу на спеціальне водокористування.</p>
<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>4. Організація не вправі надавати послуги забору води із точки водовиділу, її доставки</p>	<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>4. Заборонено організації надавати послуги забору води із точки водовиділу, її доставки власнику (користувачу)</p>	<p>Пропонуємо ч.4 ст. 20 викласти у такій редакції .</p> <p>Відповідальність за порушення умов визначених у дозволі на спеціальне</p>

<p>власнику (користувачу) земельної ділянки, у якого відсутній дозвіл на спеціальне водокористування.</p> <p>Об'єм води, який доставляється організацією водокористувачу, не може перевищувати ліміту забору води, що визначений у дозволі на спеціальне водокористування, виданого відповідному водокористувачу.</p> <p>Відсутнє.</p>	<p>земельної ділянки, члену організації, у якого відсутній дозвіл на спеціальне водокористування.</p> <p>Заборонено організації надавати послуги забору води із точки водовиділу, її доставки власнику (користувачу) земельної ділянки, члену організації у обсягу більшому, ніж вказано у дозволі на спеціальне водокористування</p> <p>У випадку порушення умов визначених у дозволі на спеціальне водокористування організації, водокористувачі притягуються до відповідальності відповідно до законодавства України.</p>	<p>водокористування передбачено у ст. 60 КУпАП, зокрема “порушення правил водокористування”, ст. 68 Водного кодексу України.</p>
<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>ч.4.</p> <p>У разі зменшення ліміту забору води водокористувач зобов'язаний повідомити про це організацію протягом п'яти днів з дня, в який водокористувачу стало відомо про зменшення ліміту забору води.</p> <p>...</p> <p>Відсутнє</p>	<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>Абз. 5, ч.4</p> <p>У випадку закінчення строку, зазначеного у дозволі на спеціальне водокористування, або відмови уповноваженого органу у видачі дозволу на спеціальне водокористування, водокористувач зобов'язаний повідомити про це організацію протягом трьох робочих днів з дня, в який водокористувачу стало відомо про відмову.</p> <p>Організація повинна контролювати наявність чинних дозволів на спеціальне водокористування і зупиняти подачу води водокористувачу, у випадку відсутності або закінчення строку дії дозволу на спеціальне водокористування.</p>	<p>Пропонуємо додати відповідне положення для запобігання порушення водного законодавства і можливості контролю за наявністю дозволів на спеціальне водокористування.</p>
<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>5. Організація не є суб'єктом спеціального водокористування.</p>	<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>5. Організація не є суб'єктом спеціального водокористування.</p>	<p>Пропонуємо додати відповідно положення до ч.5 ст. 20.</p> <p>Уповноважений центральний орган виконавчої влади повинен збирати й</p>

	<p>Організація є суб'єктом подачі даних для державного обліку водокористування. Організація готує та подає звіт про використання води відповідно до порядку, визначеного центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує політику у сфері охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>Організація повинна вести облік забору води із джерела зрошення, її доставки водокористувачу та її водовідведення. Обсяг доставленої води водокористувачу повинна відповідати обсягу встановлених лімітів у виданому водокористувачу дозволу на спеціальне водокористування.</p> <p>У випадку перевищення встановлених лімітів забору, використання, скиду вод, організація несе відповідальність відповідно до законодавства.</p> <p>Дані обліку забору води, її доставки водокористувача та її водовідведення може бути предметом контролю в межах заходу державного екологічного контролю.</p>	<p>аналізувати дані щодо забору і використання води. Відповідно організація є суб'єктом, що надає відповідні послуги водокористувачам.</p> <p>Для забезпечення належного обліку водокористування пропонуємо, щоб організація вела облік поданої води водокористувача і подавала звіт до відповідного органу. Відповідні дані можуть бути використані для подальшого моніторингу і контролю за дотриманням екологічного законодавства.</p>
<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>6. У разі неможливості через відсутність води в джерелі зрошення або аварійні ситуації повністю задовольнити попит на воду всіх водокористувачів організація в першу чергу задовольняє попит на воду своїх членів. Задоволення попиту членів організації у такому разі здійснюється пропорційно площі їх земельних ділянок, що включені до території обслуговування.</p>	<p>Ст. 20</p> <p>...</p> <p>6. У разі неможливості через відсутність води в джерелі зрошення або аварійні ситуації повністю задовольнити попит на воду всіх водокористувачів організація в першу чергу задовольняє попит на воду своїх членів. Задоволення попиту членів організації у такому разі здійснюється пропорційно площі їх земельних ділянок, що включені до території обслуговування.</p> <p>У разі маловоддя, недостачі водних ресурсів, критичного забруднення водних і земельних ресурсів, а також в інших передбачених законодавством випадках права організацій водокористувачів та їх членів можуть бути обмежені або змінені умови водокористування з</p>	<p>Пропонуємо додати абз. 2 до ч.6 ст. 20.</p> <p>У зв'язку з глобальними змінами клімату і ризиком настання маловоддя у регіонах, пропонуємо передбачити відповідне положення.</p> <p>Дане положення відповідає положенням Водного кодексу України.</p>

Відсутнє	метою забезпечення охорони здоров'я людей, доступу людей до питної води, захисту навколишнього природного середовища та в інших державних інтересах. При цьому пріоритетність надається використанню вод для питних і побутових потреб населення.	
<p>...</p> <p>12. Організація вправі припинити надання послуг забору води із джерела зрошення, її доставки водокористувачу та її відведення у разі прострочення оплати послуг організації на строк, визначений статутом організації.</p>	<p>...</p> <p>12. Організація вправі припинити надання послуг забору води із джерела зрошення, її доставки водокористувачу та її відведення у разі прострочення оплати послуг організації на строк, визначений статутом організації, у разі порушення норм водного законодавства, що призвело або могло призвести до забруднення, виснаження вод, перебою постачання води іншим членам організації, а також наближеним населеним пунктам.</p>	Пропонуємо додати відповідне положення для забезпечення дотримання екологічного законодавства.
<p>Стаття 22. Особливості реалізації організацією права власності на об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем</p> <p>...</p> <p>8. У разі відсутності згоди іншої організації водокористувачів на отримання майна організації, що ліквідується, майно організації, що ліквідується передається у державну власність. Прийняття майна організації, що ліквідується, у державну власність здійснюється в порядку, визначеному частиною сьомою - десятою статті 21 цього Закону.</p>	<p>Стаття 22. Особливості реалізації організацією права власності на об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем</p> <p>...</p> <p>8. У разі відсутності згоди іншої організації водокористувачів на отримання майна організації, що ліквідується, майно організації, що ліквідується передається у державну або комунальну власність. Прийняття майна організації, що ліквідується, у державну або комунальну власність здійснюється в порядку, визначеному частиною сьомою - десятою статті 21 цього Закону.</p>	<p>Пропонуємо передбачити можливість передачі майна організації не лише у державну власність, а також у комунальну.</p> <p>Детально порядок передачі такого майна у державну або комунальну власність повинно бути врегульовано на рівні підзаконного нормативно-правового акту.</p>

Перехідні положення		
2) у Водному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189 із наступними змінами): у статті 1: абзац шістнадцятий після слова «канал» доповнити словами «(крім каналу на зрошувальних і осушувальних системах)»;	2) у Водному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189 із наступними змінами): у статті 1: абзац шістнадцятий після слова «канал» доповнити словами «(крім каналу на зрошувальних і осушувальних системах)»;	Вважаємо за необхідне виключити дане положення з Перехідних положень. Канали на зрошувальних і осушувальних системах повинні залишатися водними об'єктами відповідно до Водного кодексу України. За час свого існування вони стали частинами чи окремими повноцінними екосистемами.
частину другу статті 3 після слова «канали» доповнити словами «, крім каналів на зрошувальних і осушувальних системах»;	частину другу статті 3 після слова «канали» доповнити словами «, крім каналів на зрошувальних і осушувальних системах»;	Вважаємо за необхідне виключити дане положення з Перехідних положень. Канали на зрошувальних і осушувальних системах повинні залишатися водними об'єктами відповідно до Водного кодексу України.
пункт 3 частини першої статті 5 після слова «канали» доповнити словами «, крім каналів на зрошувальних і осушувальних системах»;	пункт 3 частини першої статті 5 після слова «канали» доповнити словами «, крім каналів на зрошувальних і осушувальних системах»;	Вважаємо за необхідне виключити дане положення з Перехідних положень. Канали на зрошувальних і осушувальних системах повинні залишатися водними об'єктами відповідно до Водного кодексу України.
Стаття 16. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, в галузі управління і	Стаття 16. Компетенція центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, в галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів	Пропонуємо додати відповідні положення для конкретизації повноважень ЦОВВ, що реалізує державну політику у сфері водного господарства.

<p>контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів</p> <p>До відання центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, в галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів належить:</p> <p>...</p> <p>12-1) узагальнення та аналіз звітів водокористувачів щодо використання водних ресурсів</p> <p>...</p> <p>Відсутнє</p>	<p>До відання центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства, в галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів належить:</p> <p>...</p> <p>12-1) узагальнення та аналіз звітів водокористувачів, організацій водокористувачів щодо використання водних ресурсів.</p> <p>...</p> <p>12-12) здійснення моніторингу водних, земельних ресурсів у межах меліоративних систем;</p>	
ЗУ “Про меліорацію”		
<p>Стаття 13. Повноваження Кабінету Міністрів України з регулювання відносин у сфері меліорації земель:</p> <p>До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері меліорації земель належить:</p> <p>...</p> <p>Відсутнє</p>	<p>Стаття 13. Повноваження Кабінету Міністрів України з регулювання відносин у сфері меліорації земель:</p> <p>До повноважень Кабінету Міністрів України у сфері меліорації земель належить:</p> <p>...</p> <p>затвердження переліку каналів державного значення, які не підлягають приватизації.</p>	<p>Пропонуємо додати відповідні положення для конкретизації повноважень КМУ.</p>
<p>Стаття 14. Повноваження центральних органів виконавчої</p>	<p>Стаття 14. Повноваження центральних органів виконавчої влади з регулювання відносин у сфері меліорації земель:</p>	<p>Пропонуємо додати відповідні положення для конкретизації повноважень ЦОВВ.</p>

<p>влади з регулювання відносин у сфері меліорації земель:</p> <p>До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері меліорації земель належить:</p> <p>...</p> <p>Відсутнє</p>	<p>До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, у сфері меліорації земель належить:</p> <p>...</p> <p>вжиття заходів для зупинення або припинення будівництва (реконструкції) меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури у разі здійснення будівництва (реконструкції) з порушенням вимог законодавства про меліорацію земель, про охорону навколишнього природного середовища, а також у разі виникнення надзвичайних ситуацій;</p>	
<p>До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів у сфері меліорації земель, належить:</p> <p>1) здійснення державного нагляду (контролю) за:</p> <p>...</p> <p>Відсутнє</p>	<p>До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів у сфері меліорації земель, належить:</p> <p>1) здійснення державного нагляду (контролю) за:</p> <p>...</p> <p>дотриманням встановлених лімітів забору, використання і скиду вод відповідно до виданого дозволу на спеціальне водокористування;</p> <p>наявністю дозволів на спеціальне водокористування;</p>	<p>Пропонуємо додати відповідні положення для конкретизації повноважень ЦОВВ, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів у сфері меліорації земель</p>
<p>Стаття 16. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель</p> <p>...</p> <p>Відсутнє</p>	<p>Стаття 16. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель</p> <p>...</p> <p>збір та аналіз даних щодо обсягу забору, доставки води та її відведення організаціями водокористувачів;</p>	<p>Пропонуємо додати відповідні положення для конкретизації повноважень ЦОВВ, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель</p>

<p>Стаття 31. Екологічні вимоги до проектування, будівництва (реконструкції) і експлуатації меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури</p> <p>Проектні рішення при проектуванні меліоративних систем повинні забезпечувати оптимально збалансоване врахування раціонального використання природних ресурсів і ефективної охорони навколишнього природного середовища</p>	<p>Стаття 31. Екологічні вимоги до проектування, будівництва (реконструкції) і експлуатації меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури</p> <p>Проектна документація на проведення меліорації земель, під час проектування меліоративних систем, повинна в обов'язковому порядку містити матеріали оцінки впливу на довкілля.</p> <p>Проектні рішення під час проектування меліоративних систем, проведення меліорації земель, повинні забезпечувати оптимально збалансоване врахування раціонального використання природних ресурсів і ефективної охорони навколишнього природного середовища.</p> <p>Під час проектування, будівництва (реконструкції) і експлуатації меліоративних систем та окремих об'єктів інфраструктури повинен здійснюватися постійний моніторинг за станом і якістю земельних, водних ресурсів. Порядок здійснення моніторингу встановлюється Кабінетом міністрів України.</p> <p>Під час експлуатації меліоративних систем та окремих об'єктів інфраструктури водокористувачі, об'єднання водокористувачів повинні здійснювати постійний облік забору, доставки, використання води.</p> <p>Об'єднання водокористувачів повинні закладати кошти в межах Резервного фонду організації з метою запобігання негативного впливу діяльності на стан земельних, водних ресурсів.</p>	<p>Пропонуємо передбачити конкретні екологічні вимоги, яких потрібно дотримуватися у процесі будівництва (реконструкції), експлуатації меліоративних систем.</p>
--	--	--

ЗУ «Про охорону земель»		
<p>Закон України «Про охорону земель» Стаття 38. Охорона земель при здійсненні меліорації</p> <p>Виключено (Меліорація земель здійснюється згідно з проектами, затвердженими в установленому законодавством порядку.)</p> <p>Підприємства, установи та організації при проведенні меліорації земель зобов'язані здійснювати заходи, спрямовані на запобігання підтопленню, заболоченню, засоленню, забрудненню ґрунтів, вітровій і водній ерозії меліорованих земель, їх деградації, погіршенню стану водних об'єктів, дотримуватися вимог законодавства про охорону земель, режиму використання територій, що підлягають особливій охороні, нормативів в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів, екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням.</p>	<p>Закон України «Про охорону земель» Стаття 38. Охорона земель при здійсненні меліорації</p> <p>Підприємства, установи та організації при проведенні меліорації земель зобов'язані здійснювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заходи, спрямовані на запобігання підтопленню, заболоченню, засоленню, забрудненню ґрунтів, вітровій і водній ерозії меліорованих земель, їх деградації, погіршенню стану водних об'єктів, - дотримуватися вимог законодавства про охорону земель, режиму використання територій, що підлягають особливій охороні, нормативів в галузі охорони земель та відтворення родючості ґрунтів, екологічно безпечного зрошення, осушення, управління поливами та водовідведенням. - дотримуватися вимог законодавства про охорону вод, зокрема у частині дотримання водоохоронних зон, здійснення комплексу заходів щодо забезпечення водності річок і охорони їх від забруднення. - дотримуватися встановлених обсягів лімітів забору, використання та скиду вод відповідно до обсягів, визначених у дозволі про спеціальне водокористування; 	<p>Пропонуємо додати більш конкретно положення щодо охорони земель при здійсненні меліорації.</p>
ЗУ «Про державний земельний кадастр»		

<p>Закон України «Про Державний земельний кадастр»</p> <p>Стаття 141. Склад відомостей Державного земельного кадастру про меліоративну мережу, складову частину меліоративної мережі.</p> <p>1. До Державного земельного кадастру включаються такі відомості про меліоративну мережу:</p> <p>назва, код (номер) меліоративної мережі;</p> <p>місце розташування меліоративної мережі;</p> <p>контури меліоративної мережі; координати точки (точок) водовиділу; коди (номери) складових частин меліоративної мережі; координати та міри ліній поворотних точок вісей лінійних споруд та меж земельних ділянок під будівлями, що є складовими частинами меліоративної мережі; інформація про земельні ділянки та масиви земель сільськогосподарського</p>	<p>Закон України «Про Державний земельний кадастр»</p> <p>Стаття 141. Склад відомостей Державного земельного кадастру про меліоративну мережу, складову частину меліоративної мережі.</p> <p>1. До Державного земельного кадастру включаються такі відомості про меліоративну мережу:</p> <p>назва, код (номер) меліоративної мережі;</p> <p>місце розташування меліоративної мережі;</p> <p>контури меліоративної мережі; координати точки (точок) водовиділу;</p> <p>коди (номери) складових частин меліоративної мережі; координати та міри ліній поворотних точок вісей лінійних споруд та меж земельних ділянок під будівлями, що є складовими частинами меліоративної мережі; інформація про земельні ділянки та масиви земель сільськогосподарського призначення, що входять до території обслуговування меліоративної мережі з урахуванням даних щодо планових обсягів забору, доставки води водокористувачам та її водовідведення;</p> <p>інформація про документи, на підставі яких встановлено відомості про меліоративну мережу.</p>	<p>Пропонуємо викласти в такій редакції:</p> <p>«інформація про земельні ділянки та масиви земель сільськогосподарського призначення, що входять до території обслуговування меліоративної мережі з урахуванням даних щодо планових обсягів забору, доставки води водокористувачам та її водовідведення».</p> <p>Дане положення зможе забезпечити доступ громадськості до інформації щодо використання води відповідними організаціями, а також забезпечить ефективний моніторинг і контроль.</p>
--	---	---

<p>призначення, що входять до території обслуговування меліоративної мережі; інформація про документи, на підставі яких встановлено відомості про меліоративну мережу.</p>		
<p>4. Кабінету Міністрів України: ... Відсутнє</p>	<p>4. Кабінету Міністрів України: ... 2-2) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити затвердження Переліку каналів державного значення, які не підлягають приватизації.</p>	<p>Пропонуємо передбачити дану норму для визначення переліку каналів, які не підлягають приватизації, з метою запобігання потенційним зловживанням.</p>
<p>4. Кабінету Міністрів України: ... Відсутнє</p>	<p>4. Кабінету Міністрів України: ... 2-3) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити затвердження Порядку ведення державного моніторингу водних і земельних ресурсів у межах меліоративних систем.</p>	<p>Пропонуємо у перехідних положеннях передбачити затвердження Порядку організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, що передбачено у Плані заходів з реалізації Стратегії зрошення та дренажу в Україні на період до 2030 року.</p> <p>Даний Порядок зможе забезпечити ефективніше здійснення моніторингу і контролю за меліоративними системами і запобігти негативному впливу на земельні, водні ресурси.</p>

		Інструкція з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель, яка є чинною на сьогодні, - містить багато застарілих норм, які потребують оновлення.
<p>4. Кабінету Міністрів України: ...</p> <p>2) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити реалізацію пілотного проєкту зі створення організації водокористувачів та передачі їй у власність об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем;</p>	<p>4. Кабінету Міністрів України: ...</p> <p>2) у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити реалізацію пілотного проєкту зі створення організації водокористувачів та передачі їй у власність об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, а також забезпечення належного моніторингу водних і земельних ресурсів у межах пілотного проєкту, обліку обсягів забору, доставки води водокористувачам та її відведення, що здійснюється пілотною організацією водокористувачів;</p>	<p>Пропонуємо у межах реалізації пілотного проєкту передбачити також належний моніторинг для запобігання негативному впливу на водні і земельні ресурси.</p>